

NAŠ GLAS

Glasilo javnih namještenika u kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca.

== Cijena u prodaji 1 K 50 fil ==
Naš Glas izlazi u tjednu svakog četvrtka.
Godišnja pretplata K 72—
Polugodišnja „ 36—
Četvrtgodišnja „ 18—
Za inozemstvo dodati poštarinu. Oglasi po cjeniku.

== Цена у продаји 1 К 50 фил. ==
Наш Глас излази седмично сваког четвртка.
Годишња претплата К 72
Полугодишња „ 36
Четвртгодишња „ 18
За иноземство додати поштарину. Огласи по тарифи.

Uredništvo: Ljubljana, Rimska cesta št. 20/II. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znak. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani. Hrvatske in srbske dopise je pošiljati le potom organizacij, ki so za vsebino odgovorne.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošlje po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Činovnici, čujte!

Na skupštini javnih namještenika u Zagrebu 18. kolovoza izneseni su glavni razlozi, s kojih smo tako slabi, da se ni ministarstvo ni narodno predstavništvo na nas ni ne obazira. I ministarstvo i narodno predstavništvo znadu veoma dobro naše nevolie, znadu naša stradanja, naše muke i patnje. Pa ipak se ne miču. Oni ne čuju našega jauka, oni se rugaju našim pretniama, a priznavaju javno, da smo mi takav faktor u državi, bez kojega država ne može u opće eksistirati. Naše rezolucije oni bacaju u koš, a ako podijemo k njima, te im usmeno razložimo naše jade, onda slegnu ramenima i vele, da činovničko pitanje ne spada u program ove vlade ili nako lunaju šakom o stol i otpuštaju deputacije bez odgovora.

Nas javnih namještenika imade u Jugoslaviji preko sto hiljada. Sto hiljada stradalnika i mučenika! — bez kojih država ne može eksistirati! — a za koje vlada nema dosta sposobnosti, ni volje, ni snage, ni razumijevanja da se brine!

Što mislite, zašto?

Nas imade sto hiljada, pa ipak smo tako slabi, da nemožemo ništa. Mi jaučemo, naričemo, proklinjemo sudbinu našu, šalijemo rezolucije šalijemo deputacije — sve ne koristi ništa!

Što mislite, zašto?

Ministri znadu, da jedan radnik na ciglani, koji ne treba glave, već samo ruke i noge, da radi i nosi, ima veću plaću nego ostarieli državni činovnik višega razreda. Pa ipak im to ne smeta!

Oni vide, da si najprostiji radnici — mladići kupuju nove cipele, nova odijela, nove šešire, a ostarieli činovnik višega ranga neprestano krvari i krvari, pere, čisti, preokreće, a na koncu nosi poderane cipele, pokrpane hlače i trpi od slabosti želuca.

Pa ipak se oni ne miču!

Znaite dakle zašto!

Krivnja za sve naše jade i nevolie leži u nama samima.

Što vrijedi, ako pojedinac zataučje, ili ako mala skupina od sto namještenika stvori kakav zaključak, za koji ostali hiljade i hiljade namještenika nitl ne znaju?

A što bi bilo onda kada bi svih sto hiljada glasova u isti čas gromornim glasom tako kriknulo, da bi se potresle mini-

starske glave i narodno predstavništvo i da bi sav narod dustio na čas sve druge poslove i zahtijevao, da se smesta riješi činovničko pitanje?!

Ješt, upravo tu leži naša rana, naša slabost. Mi nismo sredjeni, nismo organizovani.

Jedni ne znadu, što govore i zaključuju drugi pa makar kako lijepo i makar kako dobro i mudro to bilo.

Naše staleške novine »Naš Glas« ne drži ni 5% javnih namještenika, premda neprestano donosi najbolje članke, upravo o nama samima i za nas.

U Hrvatskoj imade tako malo pretplatnika »Naš Glas«, da je to upravo naša sramota.

Pogledajte željezničare! Oni svi do jednoga naitočnije plaćaju svoju članarinu i drže svi svoje strukovne novine, jer znadu, da im se to stotruko naplaćuje.

Mi zahtijevamo hiljade mesečno, a nećemo ni 10 kruna mesečno da u tu svrhu žrtvuemo. Mi svi želimo — jer je potrebno — 100% poboljšanje materijalno, a ne dajemo u tu svrhu ni 10%. Što dajemo za našu organizaciju i za naše novine to dajemo sami sebi!

Otvorite oči! Stupite u redove naše! Složite s nama vojsku. Neka ne izostane ni jedan jedin mediu vama. Obvezite se mediu sobom moralno na to — počevši od najvišiega do najnižega. Viši neka prednjače primierom nižima!

Kada budete svi postali članovima saveza javnih namještenika i svi čitali »Naš Glas« i svi bez iznimke sudjelovali kod svih naših zaključaka, onda ćete uvidjeti, da jedino u tomu leži vaš spas i vaš napredak i osjetiti ćete doskora moralnu i materijalnu korist od toga.

Onda ne će ministri više slegnuti ramenima, ne će više bacati naše rezolucije u koš, ne će se rugati našim pretniama. Onda ćemo mi biti tako jaki, da ćemo rušiti ministre, koji ne će pokazivati volje i sposobnosti za rješavanje činovničkog pitanja.

Ne oklijevajte! Svi na posao i to odmah!

Bez organizacije i stališkog glasila ne možemo postići poboljšanje svog materijalnog položaja.

Kamenko (Split):

Manuelni i intelektualni radnici.

Zbog prevelike ljubavi spram svoje novooslobodjene i ujediniene otačbine državni namještenici bez razlike čina i položaja trpe danas moralno i materijalno.

Dok su izviesne, inače socijalno dobro situirane kaste sviesno ili nesviesno služile tudinstvu, državni su namještenici usprkos svog teškog položaja bili i ostali svedier najbolji čuvari slobode našeg naroda, priječeći tako vlastitim grudima, da se halapliivi tudin ne ugniezditi u najvažnije redove našeg naroda i da ga tako osim tielesno i duhovno zarobi. I dodje dan oslobodjenja!

Ako se je itko nadao kakvom poboljšanju, to su se tom poboljšanju nadali državni namještenici. Ali varave su bile njihove nade.

Nakon prevrata, kad se još nije ni izdaleka moglo znati, što nosi dan, što li noć: kad su nezasični ratni lihvari poplavili čitavu državu, da i ono malo narodnog dobra otmu i opliačkaju: kad je nezadovoljstvo sirotinje i stranih agenata prijetilo reakcijom, jedini su državni namještenici ostali daleko od svih mogućih huškača i nezadovoljnika. Mirno i odlučno su stajali na svom odredjenom mjestu i saviesno i energično vršili svoju dužnost. Da su državni namještenici onda samo malo zabrazdili, naša bi se država bila zavijek strovala u bezdan.

Nu sve ima svojih granica. I od državnog namještenika nemože se tražiti, ja bude nekakav vaini nadčovjek, polubog ili Bog. I on, po cijeloj svojoj visoko razviienoj moralnoj i nacionalnoj sviessti ipak ostaje čovjek, koji hoće neče mora da se bori za svoj i svoje porodice opstanak.

Ako su nepovoljne socijalne prilike glavni uzrok nezadovoljstva radničkih masa, koje su se diele širom svijeta, da sruše postoieći društveni poredak i da na taj način poboljšaju u prvom redu svoje teško materijalno stanje, onda će te iste prilike, kad li tad li, i državne namještenike privesti u njihovo kolo, ne uredili im se čim skorije njihov neodrživi sadanji materijalni položaj. A kad se ujedine manualni i intelektualni radnici, teško da će

se kakav postojeći sistem, da ga na tisuće batuneta branilo, moći da održi.

Državni su namještenici danas u tako biednom ekonomskom stanju, u kojem im nije moguće dalje postojati. S toga oni će morati, ili da sami povedu borbu za poboljšanje tog stanja ili u društvu sa ostalim radništvom. U jednom i drugom slučaju postojeći će sistem morati, da ili udovolji njihovim opravdanim zahtjevima ili da prepušti vlast drugima. Neprestano zavaravani državni namještenici neće i nadalje ostati skrštenih ruku i gledati kako im se žene i деца guše u svojoj biedi i umiru od gladi.

Državni su namještenici iscrpili sva sredstva u ovo dvije godine dana, s kojima su nastojali, da na vrlo legalan način uvijere odgovorne faktore o apsolutnoj potrebi, da se njihovo pitanje uredi. Važno je i agrarno i radničko pitanje, koja ne trpe odgradjanja, ali je najvažnije činovničko pitanje i ono se mora neodgodivo da na prvom mjestu riješi.

Ovo neka bude ozbiljni memento svim našim političkim strankama, političarima i državnici.

VIDROVA:

Poštni odpravnik.

(Dalje.)

To naše veselje da ni trajalo dolgo. Zvedeli smo kmalu, da se nam je povijšala le draginjska doklada, ki smo lo prejemali z ministrsko naredbo z dne 12. junija 1918 drž. zak. št. 210 v mesečnem iznosu 202 K na znesek 450 K, neoziraje se na družinske člane in **ne da bi se nas uvrstilo v smislu naredbe z dne 28. junija 1919 v člen 8., v razpredel A, bodisi v razpredel B.**

Kadar se nad človeka zagriže nesreča s svojim gobcem, ki ima baie še po grlu posejane zobe, ga ne pusti preje v pokoju, da mu ne iztrga toliko mesa s telesa, da pogine. Vsaj tako mi je pripovedoval ded nekaj dni pred svojo smrtjo. Temu gobcu je menda izročena tudi usoda poštnih odpravnikov oficijantskega in neoficijantskega značaja.

Novo leto 1920, se je pričelo za nas odpravnike s tugo in žalostjo. To mi je menda prorokovala tudi moja buzola, ker se mi je lovila na starega leta večer, kakor bi bila nora, semtertje po osi.

Jutranja pošta nam je prinesla ministrsko naredbo z dne 16. decembra 1919, razglašeno v uradnem listu deželne vlade za Slovenijo št. 836 z dne 31. decembra 1919 št. 186 o posebnih začasnih dokladah zaradi draginje in nabave državnim uslužbencem. Iz odstavka III. te naredbe sem se uverila, da se ta uredba zopet **ne nanaša na nas uboge trojne** z ozirom na dejstvo, ker se uredba z dne 28. junija 1919 **ne nanaša na nas.**

Stemnilo se mi je pred očmi, noge so mi odpovedale pred očmi so mi pa začarali trije bankovci po 20 K, ki so mi ostali za prehrano za ves mesec. Zaprla sem urad. izvrstila brzolavni aparat, legla v postelji, kjer sem prejkotala ves dan, ne da bi kaj tedla. Vzbudila sem se sredi noči od glada in groze...

Novo leto 1920., kako živo mi ostaneš v spominu! —

Pada bi bila odpovedala pogodbo, prosila za uvrstitev v svoji prejšnji čin in

status, a niti tega nisem mogla storiti. To lažila sem se z upom, da prei ali slei vendar prodre tista pravičnost, ki je temelj naše države. In dočakala sem končno tudi odločbo ministrskega sveta o dnevnicah in draginjskih dokladah državnih uslužbencev upokoiencev in njih sirot z dne 19. maja 1920, razglašeno v uradnem listu deželne vlade za Slovenijo št. 242, izdanim dne 5. junija 1920, št. 69.

Kakor vse ostale, se tudi ta odločba ni nanašala na nas vkljub temu da je minister za finance gospod K. Stolanović v ministrskem svetu decidirano utemeljeval svoj predlog s tem, da je razloge, ki so mu diktirali to odredbo, iskati v materialnem položaju državnih uslužbencev, kateri se je poslabšal zaradi stalnega podraževanja najnujnejših življenjskih potrebščin.

Ministrski svet se je uveril o pravičnih zahtevah finančnega ministra, ki še daleč ne zadoščajo resničnim potrebam izmozganega in nagega uradništva. Sprejel je predlog in paročil, da se uveljavi. Med tem časom so poddržavili tudi deželne užitinske uradnike in cestarje, priznali so jim neobhodno potrebno draginjsko doklado kakor lo prejemato vsi drugi javni uslužbenci, le poštna uprava še do danes ni uvidela da je naš položaj v resnici nevzdržen.

Ostali smo tedaj edino-le še poštni odpravniki in deželni poštni sluge z mesečnimi prejemki v obliki miloščine — v znesku 550 K. —

Vse one, ki se jih to tiče in ves svet vprašamo: Ali je to socialno, ali je to pravično, da nas izsesava poštna uprava kakor izsesava ubogo ljudstvo vojni oderuhi, verižniki in tihotapci? — Kdo si dandanes na tem ubogem svetu upa trditi, da se s 550 K na mesec hrani in oblači, plačuje poleg tega stanarino za urad in svoje stanovanje kupuje drva za urad in zase nabavlja pisarniške in druge neobhodne potrebščine za svoje življenje?

(Konec prih.)

Jožef Zazula (Maribor):

Panem et circenses!

VI.

Kralji, kojemu damo šah z ureditvijo zgoranih potrebščin in sredstev pa je borza, saj smo za nekaterikrat omenili uravnavanje cen, za katero je v prvi vrsti odločena borza.

Borze svoje vrste so imeli že stari Orientali, Egipet, Mezopotamija in Palestina, kjer so Židje bili najvažnejši element. V Evropi se je začela borza prav razvijati šele za časa odkritja novega sveta in poti v Indijo. Kolumbova in druga podietja so imela znatno finančno odzadje, ki ga ni zmogel posameznik, temveč država in tako imenovane kompanije. Ker je na popotovanje trajalo več mesecev in po več let, ter se je med tem časom lahko na morju ali v domači tvrdki veliko spremenilo, so bila taka potovanja zelo riskantna in denar so vanje nalagali le z gotovimi pogoji. Na ta način so nastale stavne na srečno bodočnost in terminalske kupčije, kakor jih imamo na borzah še dandanes, kjer se špekulira na dobro žetev, razvoji prometa kakve nove železnice, prekopa rudnika itd. Evropa prejšnjih stoletij na ni bila v nobeni pri-

meri tako podietna in industrijska kakor dandanes: zato je delalo na borzi le nekaj lokalnih tvrdk (n. pr. v Amsterdamu omdotni prekognorski trgovci), ostala množica je živela od okoliških pridelkov in se za svetovne cene, kolikor jih je bilo, sploh ni brigala. Tudi še v XIX. stoletju je bilo borzno življenje domena ožjih (židovskih) krogov, kaiti denar posameznih držav je imel skoro enako vrednost. Krona, marka, frank, lira, novci latinske konvencije, so med seboi difirirali za par vinariev, kar na splošno življenje ni kar nič vplivalo.

Po svetovni vojni pa so se razmere mahoma spremenile. Države so opešale, vendar so značilno vzdržale pezo, dolgov, razkosana Avstrija in Nemčija z Rusijo pa so izgubile ravnotežje in razlika med vrednostjo denaria posameznih držav je postala tolika, da lo je občutil zadnji vaščan, četudi dve tretjini prebivalstva ni poznalo vzroka.

Tudi našo državo (Jugoslavijo) so razmere na borzi udarile in to tembolj ker nismo imeli niti grama praktičnihkušenj, saj se države ne podirajo in grade vsak dan. Tako torej nismo bili pripravljeno relacija 1 : 4 nam je docela zmedla smer, nezanesljiva predstavniška situacija je storila svoje in denar je lezel na nič, a cene v neskončnost. Ker merodajnih borz na naši zemlji nismo imeli, se je povzpela do tega Švica in borza v Zürichu je odločala vrednost našega blaga mi pa smo mirno gledali.

Evidentno je torej, da treba samostalno anarhijo na borzah odpraviti

Nastane pa vprašanje: čemu so nam diktirali cene odzuna! Prvič zato, ker je bila Srbija uničena in ni imela z industrijo in zemljo kaj garantirati; drugič zato, ker je Hrvatska in Slovenija veljala v inozemstvu za podjarmljen teritorij na katerem so tlačali še avstro-ogrski dolgovi, o katerih ni nihče vedel, kaj bo ž njimi Vrhu tega sami nismo sebi zaupali, ker si nismo takoj svojega denaria mislili, temveč smo delali s tujo »zdravo« valuto, Srbi, vaieni Francije, so se naslonili na franke, in smo torej svoji lastni denar diskreditirali. Čas do novega denarja (jugoslovanskih kron) se je preveč vlekel in ko smo ga dobili, je razmerje 1 : 4 dvignilo cene, dokler se nista v praktičnem življenju v cenah krona in dinar izenačila. Zato bi bili morali takoj uvesti svoj denar: pri carini pa zahtevati za naše blago naše novce, za tuje pa bi bili ščeli novec dotične države in vsak bi bil dobil to, kar je njegovega. Špekulaciji, verižništvu z denariem, blagom in posestvom bi bili izpodnesli tla in valuta posameznih držav bi se ne bila uničevala medseboj in bi ne bila ginila vrednost našega blaga, kakor smo videli v prejšnjih poglavjih. Največje zlo na je dejstvo, da nima borza nobenega pravega nadzorstva in kakor je pri Rimljanih slaba stotina budij gospodarila nad celo ogromno državo, tako dandanes par stotin kapitalističnih podietij dela na borzah cene, države in ljudstvo na trpe. Saj se je že Rothschild pobabal, da je bila firma Avstrija njegova najzanesljivejša stranka.

To se bo godilo toliko časa, dokler bodo delale države z deficitom, dokler bo uvoz večji od izvoza in dokler se vsaka država ne bo gospodarsko osamosvojila. Svoičas je ob draginji nastala lakota: dandanes pa ima vsaka dr-

žava na tisoče svojih in zasebnih uslužbencev, ki ob draginji zahtevato povišanje dohodkov, to povišanje povišuje cene najnotrebnejših predmetov in viša državam proračun, ta pa davke. Tako dobimo circulus, pri katerem posamezniki trpe, država pa drvi v požubo. In to povzročajo borze s samovoljnim dviganjem in padanjem kurzov, ne da bi posegle vmes vlade in stavile vse te židovske mahinacije pod kontrolo strokovnjaške komisije.

Cene bi morala določati živila, izvoz in uvoz nadzorovati država, ne pa borze! Sorazmerno z vsakoletno žetvijo, potekom industrije in trgovine, bi se razvijale cene notranjega državnega življenja, ne pa po milosti in o zemskih borzitanecv. Živeža imamo zase več kot dovolj industrijo, si lahko in si moramo ustvariti, zato nam ni treba inozemskega terebstva!

(Konec prih.)

iz Saveza javnih namještenika Hrvatske i Slavonije.

Iz Saveza javnih namještenika Hrvatske i Slavonije u Zagrebu. U smislu čl. 29. pravila objelodanjuje se ovaj: Račun prihoda i rashoda za razdoblje od 1. kolovoza 1919 do 31. srpnja 1920. Rashod: Darovi (za tiskovni fond) 1047 K 5 vin., naš astar 8992.60 K, središnji ured, redakcija „Našeg glasa“ 68.823:29 K, ogrijev i rasvjeta 1996.62 K, putni troškovi 9257.88 K, pisarničke potrebstine 2979.30 K, pošta, brzojav i telefon 3941.86 K, različno 5241.83 K, skupštine 1594 K, stanarina 450 K, tiskarnice 4005 K, glasilo 7975.50 K, ostatak 8065.58 K. Prihod: Članarina 95.604.36 K, dom 120 K, pristupnina 6851.05 K, preplata 9 K, zabava 7091.42 K, tudji novac 12.000 K, ostatak iz god. 1919. 3694.68 K. — U Zagrebu, 31. srpnja 1920. Predsjednik dr. Benković v. r. blagajnik: Divjak v. r. Nadzorni odbor pregledao je račun prihoda i rashoda, pa ga je kod pregledbe brojevno u redu pronašao, u Zagrebu, dne 2. rujna 1920. Leskovar v. r., kr. fin. savjetnik, Vlado Ulses v. r., kr. akcesista.

Činovnici bez plate. Tuže nam se još uvijek nekoji učitelji, da ne dobivaju plate, te da žive već više mjeseci na vieresiju. Isto tako nisu činovnici u nekim mjestima još uvijek dobili onih nesretnih 25% na svoju platu i dodatke. Mi upozoravamo sve javne namještenike, da nam jave odmah svaki slučaj neurednog dobivanja plate, a mi ćemo potražiti sredstva, da prinukamo vladu, da se pobrine za redovito plaćanje javnih namještenika.

Izaslanička skupština. Umovljavamo kot skupine, da nam pravodobno saopće dolazak svojih delegata, da im se uzmognu naći stanovi. — Upozoruju se delegati da donesu sa sobom iskaznice i punomoći od svojih odbora, kojima se ovlaštaju na zastupanje skupina.

Vestnik.

„Naš Glas“. Vse organizacije ponovno prosimo za kratke notice in poročila o njihovem delovanju. Še vedno so društva, ki ne dajo niti vesti o sebi, dasi je „Naš Glas“ glasilo vseh organizacij javnih nameščencev v naši kraljevini. Ured-

ništvo ne more poročati o ničemer, česar ne ve, a vzlic temu se dobe društva, ki so nevoljna, da ni o njih nikdar čitati v našem tedniku. Vsa tajništva bi morala vsaj vsak mesec po enkrat poročati v „Naš Glas“. Vsakdo se potruji sam, da bo naše glasilo poučeno v vsem ter poročaj! S samo negativno kritiko nam ni pomagano. Torej poročajte, agitirajte in naročajte!

Pozor! Naročnikom v Sloveniji smo danes poleg naslova napisali dan, do katerega imajo plačano naročnino. Prosimo vse, da nam nemudoma nakažejo naročnino za naprej. Cena tiska je zelo visoka in moramo list plačevati vedno tako, zato rabimo denar nujno. C. gg. naročniki naj to vpoštevaio in ne odlašajo s plačilom. Netočnost naročnikov in njih brezbržnost sta prisilili upravo do tega, da mora listu zmanjšati obseg na polovico. To je zasluga onih, ki list sicer naroče, pozabiio pa ga tudi plačati. Vse g. tovariše prosimo, da povsod delujejo na to, da se naše glasilo razširi kar največ mogoče. Zahtevajte »Naš Glas« v vseh gostilnah in karnah, katerih gostie ste.

Posnemaite! Gosp. Ivan Rozman, sodni oficijal v Velikovcu nam je poslal za tiskovni sklad 396 K, nabranih v Velikovcu v podporo našega glasila. Zahvaljujemo se g. tovarišu kakor tudi vsem g. darovalcem prav iskreno in želimo, da bi njih sledilo mnogo drugih. Le če bo naše glasilo gmotno dobro podbrto, vršiti bo moglo svojo nalogo uspešno in vztrajno do začrtanem pravcu v korist vsem javnim nameščencem. — G. Rudolf pl. Schildenfeld nam je izročil za tiskovni sklad svoto 100 K plačano po g. Mariji Vovk vsled poravnave v neki kazenski zadevi ter svoto 22 K darovano po g. Jakobu Željezniku, posestniku na Vranskem. Zahvaljujemo se g. tovarišu najtopleje za njegovo vnemo za naše glasilo prepričani, da to ni bilo zadnje njegovo delo v korist »Našemu Glasu«. Tovariši, delajte tudi Vi tako!

Uprava.

Na adresu drugova kod finans. straže. Odbor Saveza društva finans. straže u kraljevstvu zaključio je 21./VI. 1920, da se po jedan broj novina »Naš Glas« razaslaže na sve odjelke fin. straže i na sve uprave kontr. kotara sa pozivom, da drugovi list predplate, jer je sad naše glasilo. To je učinjeno, ali namjera nije postignuta. »Naš Glas« nije još kod finans. straže raširen, mnogi za njega ni ne znadu, a kod mnogih se opaža stanovita nehajnost za samu stvar. Ako se ne nadje veći broj predplatnika među finans. stražama, list neće izlaziti u srpsko-hrvatskom tekstu i mi ćemo ostati bez lista. Upravo sad nam list treba, kad se počima naše pitanje rešavati; zato se oni, koji su predplaćeni, mole, da agitiraju na sve strane, da se list kod finans. straže proširi.

Argo.

Nuzredne prinadležnosti finans. straže biti će u celom kraljevstvu izjednačene i topogledna naredba je već izdana. Stupa na snagu 1. jula tg. i uređuje putne pavšale, nadalje pavšale za čišćenje i svjetljenje, nabavu pisarničkih potrebstina, prenoćna beriva, hranitbene pristojbe i. dr. To je za pravo jedan odlomak iz Uredbe o organizaciji finans. kontrole, koja će valjda takodjer biti naskoro izdana.

Odljevanje finans. straže. Izgleda, da se je ovo pitanje pomaklo sa mrtve tačke. U Službenim Novinama od 25./VIII. 1920, među dopunama k finansijskom zakonu za g. 1920/21. čitam i ovaj pasus: Član 182 a, »Ministarstvo vojno dužno je

za ovu godinu blagovremeno snabdeti propisanim odijelom, obucom i oružjem svu finans. stražu u kraljevini i ovu opremu odmah staviti na raspolaganje Generalnoj direkciji posrednih poreza. U tome cilju stavljaju se na raspoloženje ministarstvu vojnom svi krediti u budžetu razhoda za ovu godinu predvidjeni na nabavku odijela i obuće za finans. stražu.« — Kako je finans. zakon i budžet za g. 1920/21. na 21./VIII. 1920 po Nj. Vis. Regentu potpisan, valjda će vojno ministarstvo vršiti svoju dužnost.

Finans. straža u Crnoj Gori. Naši drugovi u Crnoj Gori, — za koje smo se tako vruće zauzimali, vraćuju se na svoje odjelke, od kuda su u svoje vreme bili dodeljeni. Njih će nadomestiti finans. stražari, koji su dodeljeni carinarnici u Podgorici, a porijeklom su Crnogorci te su privikli na podnebeje oko Skadarskog jezera.

Savez državnih namještenika za Dalmaciju u Splitu. Brzojav ministru financija gospodinu Kosti Stojanoviću, Beograd. Mjesto poboljšanja beriva i oživotvorenja službene pragmatike, stalno očekivane prvog septembra, Ministarstva financija riješenjem 9. marta br. 2166 ukinulo je oslobodjenje direktnih poreza na prinadležnosti javnih službenika, a dopisom 15. marta br. 1718 odredilo dosad oprošteno biljegovanje priznanica javnih namještenika, oboje retroaktivno od 1. januara, naredio naplatu 1. septembra. Pored rastuće skupoće, osobito usljed povišene željezničke tarife, koja će najosjetljivije reperkutirati na državne činovnike, pored nedovoljnih beriva te razočaranja zbog neizdavanja obećane pragmatike, spomenuta naredjenja doprinijela silnom uzbuđenju među činovništvom, jer faktično 1. septembra pogoršavaju činovnička beriva za nekoliko stotina kruna na svakom pojedincu. Izveščujući molimo, dok traju iznimne prilike, da izvolite brzojavno opozvati gornje naredbe, jer pravednije i korisnije namirivati državne potrebe iz drugih, bogatih izvora mjesto iz kukavih plata državnih namještenika. Za savez državnih namještenika Dalmacije: Predsjednik Dr. Derado v. r., tajnik Klinger v. r.

Samostojna kmetska stranka in drž. uslužbenci. „Kmetijski list“, glasilo te stranke, je že ponovno poudarjalo, da bodo kmetje, ako dobe vladu v roke, vsem stanovom enako pravični. Sedaj pa se je naenkrat premislilo: v št. 35 v uvodnem članku zahteva, da naj se drž. uslužbencem takoj plače znižajo, ko bodo padle cene poljskim pridelkom. Kakšna pa je ta kmetska pravičnost? Drž. uslužbenec preiema sedaj okroglo osemkrat višjo plačo kot pred vojno, a kmetu mora plačevati živila 25 do 30 krat dražje kot pred vojno. Kako naj z našo osemkrat višjo plačo plačujemo poljske pridelke, ki imajo 25 krat višje cene kot pred vojno? Cene kmetijskih pridelkov bi morale tedaj pasti skoraj za dve tretjini, potem šele bi se ujemale z našo náravnost beraško plačo. Ko bi padle cene živilom nad dve tretjini, bi se šele dalo govoriti o kakem znižanju plač, a tudi to šele potem, ko bi obenem padle cene tovarniškim izdelkom, posebno obleki in ko bi se nam po draginji dotlej povzročena škoda poravnala. Ako hočejo kmetje res biti pravični, bi se morali zavzeti za povišanje, ne pa za znižanje njih plač. Ali morda ni tako? A. P.

Izvanredna skupština društva hrvatskih srednješkolskih profesora u Zagrebu.

Dne 3. rujna u 2 sata poslije podne održana je izvanredna glavna skupština Društva hrvat. srednješkol. profesora. Skupštinu je otvorio govorom bivši predsjednik dr. Petar Karlič izloživši u kratko osobitu važnost u staleškom i

prosvjetnom pogledu profesorskog društva i srdačno se kao predsjednik oprostio. Na to se je prešlo na sam izbor. U svem je predano 235 glasova, od kojih je listina direktora Josipa Pasarić i drugovi dobila 165 glasova, a listina Kolomana Raca i drugova 70, pa je tako predsjednikom Društva hrvatskih srednješk. profesora izabran direktor Pasarić, kojega je na to kao starog borca za narodnu stvar pozdravio dr. Karlič. U upravni odbor izabrani su takodjer sa 160 glasova gg.: Dragić, Jirošek, dr. Jelašić, dr. Matičević, dr. Nikolić, Skreblin, dr. Šuklje Erno i Zdunić. U revizijski odbor izabrani su: ravn. Matić i prof. Cindrić. Novo izabrani predsjednik razvio je na to svoj program, a taj je: **samostalno Društvo hrvatskih srednješk. profesora, koje je voljno stupiti u Savez jugoslavenskih profesorskih društava.** Uz to je toplim riječima zahvalio na povjerenju, a primljene su konačno i tri rezolucije: 1. protest protiv oduzimanja pasivnog izbornog prava profesorima; 2. za izjednačenje plaće s kolegama u Srbiji; 3. za popust na željeznicama.

V Avstriji so baje drž. uslužbenici sklenili dvodnevno stavko, ki se ima vsakih deset dni toliko časa ponavljati, dokler se njih zahtevam ne ustreže. Vsakokrat pa bo stavka za en dan daljša. Pridobitni čas se porabi za krpante obleke, kdor jo še ima. A. P.

Pruski kralj Fridrik II. i činovničke plače. U knjizi: „Die Gehaltsfrage in Preussen“ od dra. Schrödera pripovijeda ovo vrlo značajnu crtu v Fridriku II.

Jednoga dana dodje pred kralja njegov ministar financija i reče, da ne može nikako složiti proračuna. On nemože za sada naći pokrića inače, nego da se svim činovnicima četirihi nižih kategorija snize plaće. Na to odvrati kralj: Ako se već ne može naći druge pomoći, nego tako da se snize plate, onda ne ćemo sniziti plate najnižima, nego najvišima! I mi predlažemo, da se svim ministrima i njima sličnima snize plaće i dohodci na polovicu. Možda će onda moći naći sredstva za činovnike.

Društvo finančne straže na Slovenskem. Dne 5. septembra se je vršil v Dravogradu tovariški sestanek, katerega se je udeležilo okoli 50 tovarišev. Poročila gg. Kovača, Držaja in Česnika so bila sprejeta z burnim odobravanjem. Natančnejše poročilo sledi. Dne 19. septembra se vrši drugi tovariški sestanek v Vetrinju, pri oddelku finančne straže. Začetek točno ob 13. uri. Upati je, da se tudi tovariši iz zahodnega dela Koroške udeleže sestanka tako številno, kakor so se udeležili tovariši iz vzhodnega dela Koroške in severnih krajev Štajerja.

Koliko je drž. nameščencev v Avstriji? Pri razpravi o bolniški zavarovalnici drž. nameščencev se je uradno dognalo, da ima nemška Avstrija okoli 100.000 pragmatičnih in 15.000 pogodbenih nameščencev ter okoli 76.500 delavcev (pri monopolih, pošti, drž. železnicah in vojaštvu).

Samopomoč v Ljubljani prosi ponovno in zadnjič, da se zglase člani, ki še niso preleteli legitimaciji in zadružnih pravil, gotovo do 15. t. m. v zadružni pisarni. Rok za plačilo zaostalih obrokov

se izjemoma podaljšuje do 15. septembra t. l. Člani, ki ne bodo do tega dne polno plačali svojega deleža, se bodo v smislu pravil čl. II. § 3., odst. 3., točka a. izključili.

Samopomoč v Ljubljani opozarja svoje člane, da prodaja banatsko moko 0 kg po 15 K, moko za kuho kg po 14 K ter krušno moko po 9 K, dalje sladkor v kockah kg po 58 K, ameriški sladkor v sipi po 45 K, kavo po 60, 76, 78 K itd. Cikorijo Franckovo, Kolinsko, „Zoro“, mešano s sladkorjem in figovo, pražen ječmen (Triglav), rum po 42 K, slivovko 54 K za liter, trapistovski sir kg 52 K, malinov sok brez sladkorja liter po 14 K, poper, cimet, vanilijo, vanilin sladkor, pečilni prašek in druge dišave, Krompir po 2 K, olje liter po 76 K, nogavice, klobuke, čevlje po nizki ceni.

Listnica upravnistva.

G. Milan R...ch. Naročene liste smo vam poslali na naslov Prosenjakovci.

G. Vladimir Pš.....k. Uposlanu svotu 18 K uknjižismo kao pretplatu za drugo četvrtgodište, koja još nije bila plaćena.

Tovariši: Agitirajte za „Naš Glas“! Nabirajte inserate in prispevke za tiskovni sklad ter pridobivajte nove naročnike!

Važno za uradnike!!

VZAJEMNO PODPORNNO DRUŠTVO V LJUBLJANI R. Z. Z. O. J.
Kongresni trg št. 19.

dovoljuje ranžijska posojila; na te opozarjamo zlasti one uradnike, ki imajo dolgove v Nemški-Avstriji. Ti si s takojšnjo poravnavo dolgov lahko veliko pridobe na valuti. Vso tozadevno transakcijo izvede zadruga sama in sicer brezplačno in le proti povrnitvi naraslih stroškov. — Prospekti na razpolago!

Naročajte in širite „Naš Glas“!

Modni salon Stuchly - Maške LJUBLJANA,

Zidovska ul. 3, Dvorski trg 1.
Priporočamo veliko izbiro najnovjših svilenih klobukov, čepic in slamnikov za dame in deklice.
Popravila točno in ceno. Žalni klobuki vedno v zalogi.

Prvi in edini slovenski zavarovalni zavod.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani, Dunajska cesta 17,

je ustanovila oddelek za

življenjska zavarovanja

Sprejema: V življenjskem oddelku: zavarovanja na doživetje in smrt v vseh sestavah, zavarovanja na otroško doto, rentna in ljudska zavarovanja pod najugodnejšimi pogoji.

V požarnem oddelku: zavarovanja vseh premakljivih in nepremakljivih predmetov, ki se poškodujejo po ognju, strelji in po eksploziji svetilnega plina po znano nizkih cenah.

Podružnica: CELJE, Breg 33.

Ceniki in pojasnila z obrat. pošto brezplačno.

Zanesljivi posredovalci se vedno sprejemajo.

